

Området Rubjerg - Gølstrup

Sdr. Rubjerg er relativt ny i sin nuværende form og placering.

Fra gammel tid omkring år 1200 lå landsbyen omkring den gamle kirke i Nr. Rubjerg, men blev pga. sandflugten over flere omgange flyttet længere ind i landet mod syd. Der hvor Sdr. Rubjerg ligger i dag var der hede, indtil midt i 1800-tallet. Så blev Løkkensvej etableret, og gradvis opstod der bebyggelse langs med denne. De ældste huse blev bygget stort set i perioden 1900-1920, og de fleste grunde var udstykket fra Løkkens Vejkro.

I byen opstod der hermed utallige forretninger/erhverv og servicevirksomheder. Af forretninger var der flere købmænd, slagter, bager, manufaktur, træsko- og træhandler. fiskehandler. Tømmerhandel, flere iskiosker m.m.

Af erhverv var der faktisk alt, hvad der kunne være behov for: murer, tømrer, snedker, smed, bødker, skomager, skrædder, maler, frisør, brøndborer, maskinstation, elinstallatør, autoværksted, vognmand osv.

Af service kan nævnes bus- og lillebilkørsel, fotograf, musikundervisning lejlighedssange, vaskeri, posthus, lejligheds- og værelsesudlejning og Løkkens Vejkro.

Sidstnævnte har eksisteret på sin nuværende plads mindst lige så længe som Løkkensvejen og har været et stort plus, især for nærområdet. Her har der udover det primære: at servere mad og drikkevarer ved festlige lejligheder, været afholdt diverse generalforsamlinger, danseundervisning mm. Engang var der på kroen et gevaldigt valgmode mellem Mogens Glistrup og Preben Møller Hansen og hverken før eller siden har der vel været så mange interesserede til et arrangement på kroen. Førnævnte tømmerhandel og købmand havde til huse i den vestlige del af kroen.

Fra 1906 havde Rubjerg et missionshus for I.M. Det eksisterede indtil 1997.

Gølstrup er sikkert lige så gammel som Rubjerg. Byen ligger nogenlunde, på sin oprindelige plads, dog med tyngdepunktet nogle hundrede meter nordligere på Jelstrupvej omkring nr. 45.

Her lå de største gårde, Smedegård, Nørgård, Møllergård, Vestergård og Pedersminde m.fl. samlet indtil udskiftningen i starten af 1800-tallet. I dag er det kun de 2 sidstnævnte, der har den oprindelige placering. På Gølstrup Hede og Næsset var der lodder tilhørende de nævnte store gårde, men gradvis blev der udstykket selvstændige ejendomme her.

I Gølstrup har der ikke været så mange forretninger/servicefag som i Sdr. Rubjerg. Nævnes kan bl.a. indkøbsforening/brugsforening, købmand, bødker, tømremester. Der har også været maskinstation, dyrlæge, telefoncentral fra 1915 og jordemoder.

Den suverænt største arbejdsplads i hele området, Gølstrup Teglværk, har ligget der hvor der i dag er kraftvarmeværk. Teglværket startede i det små omkring 1885. Fra 1895 ejet af 5-6 personer og i 1913 omdannet til aktieselskab. Senere overgået til privatejet. Det eksisterede næsten 100 år. Før teglværket blev opført, havde der været mange private teglbrændere i Rubjerg- Gølstrup.

I 1913 kom jernbanen Hjørring-Løkken-Åbybro. Den forløb parallelt med Løkkensvej syd for Sdr. Rubjerg og via en stor bue mod nord i retning af Jelstrup og Lønstrup. I Gølstrup lå stationen med vigespor og læsserampe. På stationen var der også postkontor.

Der har været et rigt foreningsliv. bl.a. Rubjerg Afholdsforening, Rubjerg Husflidsforening, Rubjerg Skakklub, en Folkedanserforening, en jagtforening, en Kvægavlsforening, Gølstrup Boldklub, Gølstrup og Omegns Socialdemokratiske Forening og andre politiske foreninger, en Vareindkøbsforening. Sidstnævnte havde til huse i en nyopført bygning på hjørnet af Løkkensvej og Næskærbovej. Senere kom der købmand i ejendommen.

Skole har der været både i Rubjerg og Gølstrup. Ældste skole i Rubjerg lå i Nr. Rubjerg. Den blev bygget 1862. Senere i 1904 blev der bygget ny skole i Sdr. Rubjerg. Begge skoler fungerede indtil 1963, hvorefter børn gik i skole i den i 1956 opførte centralskole i Hundeleiv.

I Gølstrup blev der bygget ny skole på Jelstrupvej i 1905. Den var i brug indtil 1956. Nævnes skal også friskolen på Rubækvej, bestyret i ca. 30 år af Thøgers Kristine.